

การพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว

อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ¹

Development of Bang Kaew Sub-District Community to become Bang Kaew City,

Bang Phli District Samut Prakan Province

ณัฐวรรณ สีเหลือง²

ชญาภัฏ ศุภชลาศัย³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของพื้นที่เมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ก่อนและหลังการเป็นเมืองบางแก้วในปัจจุบัน เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ในการพัฒนาเมืองบางแก้ว รูปแบบการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการศึกษา เพื่อนำไปสู่ผลสรุปของงานวิจัยในการพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว โดยใช้วิธีการวิจัยโดยการลงพื้นที่จริง มีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญและการสังเกตการณ์

ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนตำบลบางแก้ว มีปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้พื้นที่ ตำบลบางแก้ว มีความเจริญเติบโตและมีการพัฒนาเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ที่ช่วยกันแก้ไขปัญหา ร่วมกันเสนอแนะ และร่วมกันพัฒนาพื้นที่ให้เข้ากับบริบทของสังคม ภายนอก และนโยบายของรัฐบาลในการขยายเขตเมืองและเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้สภาพพื้นที่ของชุมชน ตำบลบางแก้วมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

การพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จึงเป็นการศึกษาเพื่อทราบความเป็นมาดั้งเดิมของชุมชนตำบลบางแก้ว และความเจริญเติบโต การพัฒนาที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย ผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชน เอกชนและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ : การพัฒนา, การพัฒนาทางสังคม, การพัฒนาทางเศรษฐกิจ

- บทความจากการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ”
- นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์

Abstract

The objectives of this research are: To study general basic information of Bang Kaew city area, Bang Phli district, Samut Prakan province. Before and after the present city of Bang Kaew To study the participation of government agencies in the development of Bang Kaew City The research model uses a qualitative research method This is a study to lead to the results of research on the development of Bang Kaew Sub-District community to become Bang Kaew City. by using research methods by visiting the real area There are in-depth interviews with key informants and observations.

The results showed that Bang Kaew Subdistrict Community There are external and internal factors that promote and support the Bang Kaew Sub-District area. It has grown and developed continuously until now. including the participation of people in the area to help solve problems jointly suggest and jointly develop the area to fit the context of the society outside and government policies in expanding urban areas and the country's economy causing the area of Bang Kaew community to change from the original Development of Bang Kaew Sub -District Community to become Bang Kaew City, Bang Phli District, Samut Prakan Province Therefore, it is a study to know the original history of Bang Kaew Sub-District community. and the growth and development that have changed in each era through public participation Private and government agencies involved.

Keywords : development, social development, economic development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เดิมตำบลบางแก้วเป็นพื้นที่ทำการเกษตรกรรม โดยมีชาวมอญพระประแดงเป็นเจ้าของที่ดินเป็นส่วนใหญ่ เมื่อถึงฤดูกาลทำนาจะทำนา พอเสร็จแล้วก็กลับไปพระประแดง เดิมมีชาวมอญมาอาศัยตั้งรกรากอยู่บริเวณริมคลองบางแก้วใหญ่คลองรองปลัด คลองปลัดเป็รียง คลองหลวงแพ่ง และคลองกระทุ่ม ต่อมาชาวนาตั้งเดิมได้เปลี่ยนอาชีพจากทำนามาเลี้ยงปลาสด เมื่อทางรัฐบาลตัดถนนเทพรัตน (ถนนบางนา-ตราด) ถนนศรีนครินทร์ และถนนหามแดง - บางพลีความเจริญได้เข้ามา วิถีชีวิตผู้คนเปลี่ยนแปลงไป ชาวนาได้ขายที่ดินให้นายทุนเพื่อก่อสร้างบ้านจัดสรร โรงงานอุตสาหกรรม อาคารบ้านเรือนได้เกิดขึ้น ทุ่งนาได้หายไปจากพื้นที่ ประชากรต่างถิ่นได้อพยพเข้ามาอยู่ จนกลืนคนพื้นเมืองชาวมอญไปเกือบหมด โดยเข้าสู่ยุคใหม่ที่มีความเจริญพร้อมในทุก ๆ ด้าน

เทศบาลเมืองบางแก้ว เดิมจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 112 ตอนพิเศษ 6 ง หน้า 53 ตราไว้ ณ วันที่ 3 มีนาคม 2538 และมีการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองบางแก้ว ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเทศบาลเมืองบางแก้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนพิเศษ 251 ง หน้า 18 ณ วันที่ 9 ตุลาคม 2562 ตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ 8 ถนนบัวนครินทร์ ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

พื้นที่ของตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งเป็น 16 หมู่บ้าน โดยมีถนนเทพรัตน (บางนา - ตราด) กั้นกลางแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองฝั่ง ตั้งแต่ช่วงกิโลเมตรที่ 5 ถึงกิโลเมตรที่ 8 ซึ่งถนนดังกล่าวเป็นถนนสายหลักเส้นหนึ่งที่ทำให้ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เพราะมีขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการจัดสรรพัฒนาที่ดินให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากพื้นที่การเกษตรภาคครัวเรือนและการทำบ่อเลี้ยงปลาในอดีต เริ่มแปรเปลี่ยนเป็นโครงการหมู่บ้านจัดสรรที่อยู่ที่พักอาศัยและห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ โดยเฉพาะถนนบางนา - ตราด ในบริเวณช่วงกิโลเมตรที่ 8 ซึ่งเป็นบริเวณเส้นทางจุดเชื่อมต่อถนนกาญจนาภิเษกตะวันออก (บางปะอิน - บางพลี) ถนนกาญจนาภิเษกด้านใต้ (บางพลี - บางขุนเทียน) และทางพิเศษกาญจนาภิเษก (บางพลี - สุขสวัสดิ์) ที่จะเดินทางสัญจรหรือเป็นเส้นทางด้านการค้าการขนส่ง ไปยังตามภูมิภาคจังหวัดต่าง ๆ ได้หลากหลาย และประชาชนทั่วไปยังสามารถเดินทางไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลราชาเทวะและตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีพื้นที่ติดกับตำบลบางแก้วได้อีกด้วย และปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พื้นที่ตำบลบางแก้วมีการพัฒนา เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว คือการเกิดขึ้นของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ (เมกาบางนา) ในปี พ.ศ. 2554 บริเวณหมู่ที่ 6 ตำบลบางแก้ว ซึ่งห้างสรรพสินค้าดังกล่าว เป็นเสมือนจุดดึงดูดในการพัฒนาการค้าการลงทุนและความเจริญเติบโตของพื้นที่เมืองบางแก้วในด้านอื่น ๆ เช่น โครงการหมู่บ้านจัดสรร การค้าและการลงทุนอื่น ๆ เป็นต้น จึงเป็นปัจจัยที่นำมาสู่การพัฒนาทั้งในทางสังคมและทางเศรษฐกิจมาสู่พื้นที่ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการในปัจจุบัน

ผลการศึกษาพบว่า จากบริบทโดยรวมของพื้นที่ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีความหลากหลายในทางสภาพพื้นที่ ลักษณะภูมิศาสตร์ และมีอาณาเขตพื้นที่ส่วนหนึ่งติดกับกรุงเทพมหานคร และมีถนนเทพรัตน (บางนา - ตราด) กั้นกลางพื้นที่ตำบลบางแก้วออกเป็นสองฝั่ง ช่วงกิโลเมตรที่ 5 ถึงกิโลเมตรที่ 8 และพื้นที่ของตำบลบางแก้วส่วนหนึ่งยังเชื่อมติดกับถนนศรีนครินทร์ และเป็นเส้นทางผ่านเชื่อมต่อสามารถเดินทางไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิได้อีกด้วย จากระบบคมนาคมที่เชื่อมต่อถึงกันดังกล่าว จึงนำพาความเจริญเติบโตมาสู่ตำบลบาง

แก้ว ทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจ ประกอบกับนโยบายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์จังหวัดสมุทรปราการ และแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว ทำให้ตำบลบางแก้วมีการพัฒนาปรับปรุงในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง พื้นที่ว่างเปล่าส่วนใหญ่และบ่อปลาของชาวบ้าน จึงได้มีการแปรเปลี่ยนไป มีกลุ่มนายทุนธุรกิจต่างๆ เข้ามาดำเนินการประกอบธุรกิจในพื้นที่จำนวนมาก ทั้งห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ (ห้างเมกาบางนา) สนามกอล์ฟเมืองแก้ว กลุ่มธุรกิจโครงการบ้านจัดสรรหลายโครงการ พร้อมแหล่งอำนวยความสะดวกและบริการประชาชนทั้งสถานีบริการน้ำมัน ธนาคาร สถานีตำรวจ โรงพยาบาลเอกชน โรงเรียนมัธยมที่มีชื่อเสียง (โรงเรียนราชวินิตบางแก้วฯ) และศาสนสถานเก่าแก่ โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น จากการพัฒนาของตำบลบางแก้วดังกล่าว ทำให้มีจำนวนประชากรที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่อาศัยทั้งที่มีชื่อตามทะเบียนบ้านและประชากรแฝง รวมไปถึงแรงงานต่างด้าวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ การค้าบริการใหม่ ๆ ในพื้นที่อาชีพดั้งเดิมของคนในตำบลบางแก้ว เช่น การทำนา การเลี้ยงปลาสด จึงได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมเมืองอย่างในปัจจุบัน

จากที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าในวิถีการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ในพื้นที่ที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ ทั้งจากก่อนและหลังของการพัฒนาเป็นเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับเมืองบางแก้ว และได้ทำการลงพื้นที่จริงเพื่อเก็บข้อมูล โดยผู้ศึกษาวินิจฉัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวินิจฉัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาและเป็นประโยชน์สำหรับชุมชนพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ก่อนและหลังจากการเป็นเมืองบางแก้ว ชุมชนในเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีการพัฒนาอย่างไร
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของพื้นที่เมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ก่อนและหลังการเป็นเมืองบางแก้วในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงความเป็นมาของชุมชนตำบลบางแก้ว รวมถึงสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสู่การเป็นเมืองบางแก้ว ทั้งในด้านสังคม และเศรษฐกิจ
2. ได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนา และการมีส่วนร่วมจากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
3. สามารถนำผลการศึกษาวินิจฉัยนี้ไปใช้ประโยชน์ ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าตามแนวทฤษฎี และวรรณกรรมต่าง ๆ รวมทั้งได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีของการพัฒนา

ทฤษฎีความทันสมัย

แนวทางการพัฒนาโดยอาศัยทฤษฎีความทันสมัย (Modernization Theory) นับว่าได้รับความนิยมอย่างสูงในประเทศตะวันตกในช่วงปลายสงครามโลกครั้งที่สอง เนื่องจากเมื่อใช้วิธีการวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์การพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ แล้วเห็นว่าประเทศแถบยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งพัฒนาแล้วได้ใช้แนวทางในการพัฒนาฟื้นฟูประเทศของตนเป็นผลสำเร็จ ดังนั้นแนวคิดการพัฒนาตามแบบจำลองดังกล่าวจึงได้แพร่กระจายได้รับการนำไปใช้เป็นกระแสหลักในการพัฒนาประเทศด้อยพัฒนาต่าง ๆ ผลงานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ส่วนใหญ่นำเอาแบบจำลองความทันสมัยเป็นองค์ความรู้สำคัญในการประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศ

แนวคิดการพัฒนาตามแบบจำลองความทันสมัยเน้นการพัฒนาที่ต้องดำเนินไปพร้อม ๆ กันในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและระบบการเมือง กล่าวคือ

ด้านเศรษฐกิจ จะเน้นที่การพัฒนาประเทศให้กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรม ส่งเสริมการลงทุน สนับสนุนด้านการสร้างความพร้อมในเรื่องสาธารณูปโภคและกิจกรรมเพื่อการผลิตในระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ ให้ความสำคัญกับการลงทุนจากต่างประเทศโดยเชื่อว่าการสะสมทุนจะทำให้เกิดการลงทุนสูงขึ้น การยกระดับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศและผลกดันให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ (growth) จะส่งผลดีให้ประเทศชาติสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศไปสู่ภาวะประเทศที่มั่นคงได้ต่อไป

นักเศรษฐศาสตร์ชื่อรอสโทว์ (Walt W. Rostow : 1960) ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดการพัฒนา โดยการอธิบายให้เห็นวิวัฒนาการของสังคมตามลำดับขั้นของความเจริญทางเศรษฐกิจ โดยอาศัยการวิเคราะห์ในแง่ประวัติศาสตร์และทฤษฎีทางเศรษฐกิจเป็นกรอบความคิด เขาเสนอว่าประเทศต่าง ๆ ต้องผ่านขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงของสังคม 5 ขั้นตอนกล่าวคือ (วิภาวี พิจิตบันดาล , 2535)

ขั้นแรกเรียกว่าสังคมโบราณ (The traditional society)

ลักษณะการดำรงของผู้คนมีลักษณะเป็นสังคมดั้งเดิม กล่าวคือ ความเป็นอยู่มีลักษณะการพึ่งพาผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นผลผลิตที่พึ่งพาสภาพธรรมชาติความเป็นอยู่ของผู้คนอาศัยแรงงานในครัวเรือน การซื้อขายแลกเปลี่ยนมีอยู่ในขอบเขตที่จำกัด ในสังคมโบราณชีวิตความเป็นอยู่มีความผันผวนขึ้นอยู่กับสภาพความแปรปรวนทางธรรมชาติ โรคระบาดและการสงครามที่มีอย่างต่อเนื่อง ชีวิตของผู้คนจึงเชื่อในเรื่องชะตาเป็นสำคัญ ผู้ที่มีอำนาจการปกครองมักเป็นเจ้าของที่ดิน และมีอิทธิพลในการกำหนดภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

ขั้นที่สองเรียกว่าการเตรียมเพื่อทะยานขึ้น (The pre-conditions for take-off society)

ลักษณะของเศรษฐกิจในสังคมที่อยู่ในขั้นตอนนี้จะพบว่า ประชาชนเริ่มตระหนักในความต้องการของตนเองที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตไปสู่วิถีชีวิตที่เชื่อว่าดีกว่า เริ่มมีการเตรียมการเพื่อให้สังคมมีการพัฒนาการขยายตัวด้านโครงสร้างขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ เกิดการผลิต ผลผลิตทางการเกษตรอย่างรวดเร็ว มีการขยายตัวด้านการศึกษาในสังคมเกิดนักคิดและกลุ่มผู้คิดตัวในสังคมที่พยายามผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในประเทศ

ขั้นที่สามเรียกว่าการทะยานขึ้น (Take-off)

ในขั้นนี้เป็นขั้นที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาในระยะต่อไปและในบางประเทศขั้นตอนนี้ นับเป็นขั้นตอนที่กินเวลามากที่สุด คุณลักษณะสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าสังคมได้ก้าวเข้าสู่ขั้นตอนนี้คือการพิจารณาจากการลงทุนและการออมของชาติซึ่งจะเพิ่มจากร้อยละ 5 ไปสู้อยู่ละ 10 หรือมากกว่า อันเป็นผลจากความก้าวหน้าด้านอุตสาหกรรม ธุรกิจภาคที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่นับเป็นส่วนสร้างรายได้สำคัญให้กับประเทศตามแนวคิดของรอสโทว์แล้ว การค้าและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเร่งให้ อัตราการเติบโตให้กับประเทศกำลังพัฒนา แต่ไม่มีผลมากนักสำหรับประเทศด้อยพัฒนาในช่วงเวลานี้จะเกิดสถาบันทางการเมืองและสังคมเพื่อสนับสนุนและรองรับการขยายตัวของธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการที่จะเกิดขึ้นสืบเนื่องจากการผลิตอย่างมาก

ขั้นที่สี่เรียกว่าการเร่งรัดเข้าสู่สภาวะเศรษฐกิจที่เติบโตเต็มที่ (The drive to maturity stage)

ในขั้นตอนนี้ ระบบเศรษฐกิจจะประสบความสำเร็จมีการนำความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยี เครื่องจักรกลต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการผลิตและการบริการต่าง ๆ มีการผลิตสินค้าทดแทนสินค้า ที่เคยนำเข้า นอกจากนั้นความสามารถในการผลิตที่สูงขึ้นทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าอัตราการเติบโตของประชากร

ขั้นที่ห้าการบริโภคขนานใหญ่หรือนักเศรษฐศาสตร์บางท่านเรียกขั้นนี้ว่าขั้นอุดมโภค (The mass-consumption society) ในขั้นตอนนี้การผลิตมุ่งเน้นที่สินค้าและบริการประเภทคงทนและถาวร (durable consumers' goods), เป็นต้นว่า รถยนต์ วิทยุ โทรทัศน์ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก สะดวกประเภทต่าง ๆ เช่นเครื่องซักผ้า, เครื่องดูดฝุ่น, เครื่องปรับอากาศ แนวคิดนี้ได้รับการตอบสนองนำไปใช้เป็นการรอบในกระบวนการสร้างความทันสมัยให้เกิดขึ้นกับประเทศด้อยพัฒนาต่าง ๆ และในประเทศไทยเราก็รับเอาการสร้างเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นเป้าหมายของการพัฒนานับตั้งแต่เริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรกในปี 2504

ด้านสังคม แนวคิดการพัฒนาตามแบบจำลองความทันสมัย จะแบ่งแยกสังคมออกเป็นสองประเภท คือ สังคมดั้งเดิม (tradition societies) และสังคมทันสมัย (modernized societies) หรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือสังคมประเทศด้อยพัฒนา (underdeveloped societies) กับสังคมประเทศพัฒนาแล้ว (developed societies) นั่นเองการพัฒนาคือการเปลี่ยนแปลงจากสังคมดั้งเดิมไปสู่สังคมทันสมัย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องอาศัยการเปลี่ยนค่านิยม ท่าทีความคาดหวังในชีวิตของผู้คนในสังคมให้เป็นไปตามแบบสังคมสมัยใหม่

เลินเนอร์ (Lerner.1985) นักสังคมวิทยา ผู้สนใจศึกษาในกระบวนการสร้างความทันสมัย เสนอว่าบุคลิกภาพและกระบวนการคิดของคนในสังคมที่สำคัญที่เอื้อต่อการเปลี่ยนไปสู่ความทันสมัยมีอยู่ 3 ประการ ได้แก่

การเอาใจเขามาใส่ใจเรา (empathy) เลินเนอร์อธิบายความหมายว่าคนแต่ละคนจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ ตามลักษณะการรับรู้ทางสังคมของตน สำหรับสังคมทันสมัยสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคมจำเป็นต้องมีคุณลักษณะความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรานั้นเอง คือความสามารถที่จะรับรู้สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ราวกับที่ผู้อื่นคิด

การเคลื่อนไหว (mobility) สำหรับความคิดของเลินเนอร์ mobility นี้ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะการย้ายถิ่นหรือการเปลี่ยนแปลงทางลักษณะภูมิศาสตร์ แต่หมายถึงภาวะทางจิตใจตลอดจนบุคลิกภาพที่กระตือรือร้นการเปิดกว้างยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ไม่ยึดติดกับบทบาท หน้าที่หรือสถานภาพเดิมของตนเอง ความสามารถในการปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นปัจจัยสำคัญของสมาชิกในสังคมที่พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมทันสมัย การมีส่วนร่วมอย่างสูง (high participation) สำหรับความคิดของเลินเนอร์การ เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแห่งความ

ทันสมัย จำเป็นต้องอาศัยสมาชิกในสังคมซึ่งมีลักษณะการไม่วางเฉยหรือเป็นผู้ถูกระทำ (passive) คือการยอมให้ผู้อื่นมาถืออิทธิพลต่อความคิดซึ่งนำไปทำตามใน เรื่องต่าง ๆ แต่ต้องการสมาชิกในสังคมที่มีลักษณะเป็นผู้กระทำ (active) มีส่วนร่วมและมีอิสระใน การตัดสินใจด้วยมุมมองของตนเอง

ด้านการเมือง แนวคิดด้านการเมืองตามทฤษฎีความทันสมัยที่มีอิทธิพลอย่างสูง ได้แก่ แนวคิดและงานเขียนของอัลมอนด์ (Gabrial A.Almond) และ เพาเวลล์ (C.B. Powell) ในปีค.ศ.1965 ทั้งสองระบุว่าการพัฒนาทางการเมืองที่จะนำไปสู่ความทันสมัยเน้นที่เกณฑ์สำคัญ 3 ประการ คือ มีการแยกแยะโครงสร้างต่าง ๆ ทางสังคม (structural differentiation) การมีระบบย่อยที่มีอิสระ (subsystem autonomy) และมีการรวมกลุ่มคนวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (cultural secularization) ดังนั้นลักษณะการเมืองที่เหมาะสมกับการผลักดันประเทศเข้าสู่ภาวะความทันสมัยคือการปกครองอย่างมีเหตุผล เปิดโอกาสให้มีการวิพากษ์วิจารณ์ในประเด็นต่าง ๆ ในสังคม

ข้อจำกัดทางทฤษฎี แนวคิดการพัฒนาตามแบบจำลองความทันสมัยนี้เน้นว่ามีอิทธิพลอย่างสูงต่อการนำมาใช้ เป็นกระแสหลักในการพัฒนาประเทศหลายประเทศ อย่างไรก็ตามในช่วงปลายปี ค.ศ.1960 แนวคิดนี้เริ่มหมดความน่าสนใจ และเผชิญกับการวิพากษ์อย่างหนักในราวกลางปี ค.ศ.1970 ที่แสดงให้เห็นทฤษฎีนี้มีจุดอ่อนสำคัญดังต่อไปนี้คือ

ประการแรก ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีซึ่งให้ข้อเสนอโดยแยกสังคมออกเป็นสองประเภทที่มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง คือสังคมดั้งเดิมและสังคมทันสมัยซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นทวีภาคีทั้งภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม

ประการที่สอง ทฤษฎีความทันสมัยให้ความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นดัชนีที่สำคัญที่จะพัฒนาผู้คนไปสู่สังคมทันสมัย นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่าความคิดความเชื่อ และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการการพัฒนา ดังนั้นประเทศที่ทันสมัยคือประเทศที่มีเศรษฐกิจที่เติบโตและละทิ้งความคิด ความเชื่อวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม แต่มีงานวิจัยตลอดจนแนวปฏิบัติที่ปรากฏให้เห็นจำนวนมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากระบวนการเติบโตทางเศรษฐกิจไม่เกี่ยวข้องหรือเป็น ปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงค่านิยมหรือความเชื่อในลักษณะสังคมดั้งเดิมที่มีอยู่ไปสู่แนวคิดความเชื่อดังที่ประเทศในสังคมทันสมัยให้ความสำคัญ เช่น การพัฒนาประเทศญี่ปุ่นหรือประเทศเกาหลีใต้

ประการที่สาม ทฤษฎีเกิดขึ้นจากการศึกษาในลักษณะการเปรียบเทียบและให้ความสนใจ แต่ปัจจัยภายในที่มีความแตกต่างกันของประเทศพัฒนาแล้วและประเทศด้อยพัฒนา เพื่อหาคุณลักษณะที่แตกต่างของสังคมทั้งสองประเภท โดยมีได้มีการอธิบายในส่วนของกระบวนการ หรือวิธีการที่จะพัฒนาสังคมไปสู่ จุดหมายแต่อย่างใด

ประการที่สี่ ทฤษฎีนี้ละเลยที่จะพิจารณาหรือกล่าวถึงในเรื่องกำลังอำนาจ ขนชั้นทางสังคมและความแตกต่างของสังคมที่มีลักษณะหลากหลาย ซึ่งเป็นโครงสร้างที่มีความสำคัญยิ่ง ปัญหาของประเทศโลกที่สามที่เผชิญมีความซับซ้อนและถูกครอบงำโดยระบอบเศรษฐกิจโลกที่ กำหนดโดยประเทศอุตสาหกรรมที่ร่ำรวยบางประเทศหาใช่ความด้อยพัฒนาที่เกิดจากปัจจัย ภายในของประเทศนั้น ๆ

ทฤษฎีความทันสมัยเป็นทฤษฎีซึ่งให้ข้อเสนอโดยแยกสังคมออกเป็นสองประเภทที่มีความ แตกต่างกันโดยสิ้นเชิงคือ สังคมดั้งเดิมและสังคมทันสมัย โดยให้ความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นดัชนีสำคัญที่จะพัฒนาผู้คนไปสู่สังคมทันสมัย นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่าความคิด ความเชื่อและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนา ดังนั้นประเทศที่ทันสมัยคือ ประเทศที่มีเศรษฐกิจที่เติบโตและละทิ้งความคิด ความเชื่อวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในแบบเชิงคุณภาพตามขั้นตอน โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย ตำรา และแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ รวมทั้งผู้วิจัยได้มีการลงพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อการศึกษาการพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีสาระสำคัญในการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลในการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก รายละเอียดต่าง ๆ มาใช้ในการศึกษาวิจัย และอธิบายในการพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตมาใช้ เพราะผู้วิจัยเห็นว่า การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกต จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาของชุมชนดังกล่าวและในส่วนของงานวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดทำวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ของการพัฒนาชุมชนบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว

ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ จะสามารถช่วยค้นหาข้อสรุปจากข้อมูล เพื่อนำมาสู่การอธิบายตีความปรากฏการณ์สังคมจากสภาพแวดล้อมได้อย่างชัดเจน และยังให้ความสำคัญต่อข้อมูลทางด้านทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด การให้ความหมายหรือคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนค่านิยมอุดมการณ์ของบุคคลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้น ๆ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลตามจุดมุ่งหมายการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของชุมชนตำบลบางแก้ว เป็นข้อมูลที่ได้จากการลงสำรวจพื้นที่ รวมไปถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนตำบลบางแก้ว

2. ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่าง ๆ ประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลเมืองบางแก้ว) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการในชุมชน และประชาชนในเมืองบางแก้ว สำหรับข้อมูลที่ได้ ทางผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์และการสังเกต

2. **พื้นที่ศึกษา** ได้แก่ ชุมชนตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้คือ การศึกษาการพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้ว สู่การเป็นเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ดังนั้น ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ต้องการศึกษา มีดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม การคมนาคม ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองบางแก้ว และกลุ่มผู้นำชุมชน

2. ศึกษาในเชิงการพัฒนาของชุมชน ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน จากผู้ให้สัมภาษณ์ที่อยู่อาศัยมานาน มีประสบการณ์รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้แก่ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองบางแก้ว และกลุ่มชาวบ้าน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังที่ผู้วิจัยแยกไว้ตามข้างต้น อาจจะมีเกี่ยวข้องกันได้ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์จากแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อาจสามารถให้ข้อมูลในประเด็นอื่นได้ด้วย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 12 คน ประกอบด้วย 1. เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. ผู้นำชุมชนในเมืองบางแก้ว 3. ผู้ประกอบการในเมืองบางแก้ว 4. ชาวบ้านในเมืองบางแก้ว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีประกอบกัน คือ

1. การศึกษาจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของพื้นที่ชุมชน ตำบลบางแก้ว ลักษณะชุมชน รูปแบบวิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน

2. การสังเกตการณ์ เป็นการลงพื้นที่เบื้องต้น เพื่อที่จะทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ เช่น สภาพความเป็นอยู่ แหล่งพื้นที่ ประชากร เศรษฐกิจ อันเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาของเมืองบางแก้ว เครื่องมือที่ใช้ศึกษา คือ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นการพูดคุยเกี่ยวกับลักษณะการประกอบอาชีพ สังคม การมีส่วนร่วม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาเป็นเมืองบางแก้วในปัจจุบัน

3. การสัมภาษณ์ เป็นการพูดคุยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ โดยการใช้การสัมภาษณ์รูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์แบบง่าย ๆ เช่น มีการพูดคุย ไม่เคร่งครัดในเรื่องของขั้นตอนและลำดับของข้อคำถาม รวมทั้งเป็นการเข้าถึงชุมชนตำบลบางแก้ว ผู้วิจัยจะใช้การสัมภาษณ์ในลักษณะนี้ตลอดช่วงของการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานของชุมชนตำบลบางแก้ว โดยกลุ่มเป้าหมายของผู้สัมภาษณ์คือ ผู้ประกอบการ และผู้นำชุมชน

1.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก คือ การสัมภาษณ์หรือสนทนาโดยมีทิศทาง และได้หลักการตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้ การสัมภาษณ์จะเป็นไปโดยบรรยากาศไม่เคร่งเครียด และเป็นลักษณะของการพูดคุยกัน ตามวาระความสำคัญ of คำถามต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นการตอบโต้เพื่อให้ได้ข้อมูล แล้วนำมาบูรณาการร่วมกับเอกสาร ตำราที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้าไว้แล้วในขั้นต้น โดยกลุ่มเป้าหมายของผู้สัมภาษณ์ คือ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนผู้นำชุมชนที่พักอาศัยในพื้นที่ชุมชนตำบลบางแก้วมาแต่ดั้งเดิม

5. การจัดเก็บวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญและมีความยากที่สุดในกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกภาคสนาม ซึ่งเป็นข้อความบรรยายที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยการสังเกต การสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้มาเป็นปรากฏการณ์เหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นและกำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน

ผู้วิจัย ใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา คือ เป็นการพรรณนาที่มุ่งให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนตำบลบางแก้ว ทั้งก่อนและหลังการพัฒนาสู่การเป็นเมืองบางแก้ว รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน เมืองบางแก้ว ในมิติด้านสังคม และเศรษฐกิจ ที่ส่งผลทำให้เกิดการพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว

อภิปราย สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

ตามนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องการพัฒนาตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้เป็นท้องถิ่นที่มีความทันสมัย รองรับการเดินทางเจริญเติบโตของประเทศ และมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของประเทศ แผนยุทธศาสตร์จังหวัดสมุทรปราการ และเป็นไปตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว จึงได้มีนโยบายในด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเท่าเทียม พร้อมเปิดโอกาสให้ชุมชนและสังคม ได้เข้าถึงการตรวจสอบ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานและ

การบริหารจัดการของเทศบาลได้ทุกระดับ โดยการให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหาและร่วมหาแนวทางแก้ไขร่วมกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงให้การส่งเสริมสนับสนุน ชมรม กลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชนในพื้นที่ การส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสและฝึกอบรมอาชีพแก่ประชาชนทั่วไป เพื่อร่วมกันทุกภาคส่วนในการพัฒนาชุมชนตำบลบางแก้ว

สำหรับผลการศึกษาเรื่องการพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว ที่ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน จึงนำมาเป็นบทสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยได้ดังนี้

ผลการศึกษาเรื่องการพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วสู่การเป็นเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ นับตั้งแต่มีการจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 112 ตอนพิเศษ 6 ง หน้า 53 ตราไว้เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2538 และมีการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองบางแก้ว ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเทศบาลเมืองบางแก้ว ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 136 ตอนพิเศษ 251 ง หน้า 18 วันที่ 9 ตุลาคม 2562 ปัญหาทางสังคมและทางเศรษฐกิจของตำบลบางแก้ว ก็ได้มีการบูรณาการพัฒนาแก้ไขมาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ

สรุปได้ว่า การพัฒนาของชุมชนตำบลบางแก้วในบริบทของพื้นที่ตำบลบางแก้วตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน จากการถ้อยคำของผู้ให้ข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าตำบลบางแก้วมีทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่เข้มแข็ง ส่งเสริม สนับสนุน ทำให้ชุมชนตำบลบางแก้วมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเป็นลำดับ ได้แก่

ปัจจัยภายใน เช่น การมีผู้นำที่เข้าใจในบริบทของพื้นที่เป็นอย่างดี กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และชาวบ้านส่วนใหญ่มีความรู้และให้ความสนใจในการเรียนรู้และพัฒนาพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ได้มีการรวมกลุ่มและชมรมต่าง ๆ จนเกิดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เช่น กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาบางแก้ว ชมรมดนตรีไทย ชมรมลีลาศ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯลฯ เป็นต้น อีกปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งคือศักยภาพความพร้อมของตัวพื้นที่ตำบลบางแก้วเอง ที่มีระบบเส้นทางคมนาคมที่สะดวก สามารถเชื่อมต่อไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่เหมาะสมสำหรับการรองรับการขยายเขตเมืองและเขตเศรษฐกิจ และเป็นพื้นที่ของการค้าการลงทุนอื่น ๆ ด้วย

ปัจจัยภายนอก เช่น จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ ในการเปิดโอกาสด้านการค้าการลงทุนของภาครัฐและภาคเอกชน การขยายพื้นที่เขตเมืองและเขตเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้เกิดโครงการหมู่บ้านจัดสรร ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ สถานประกอบการธุรกิจเอกชนต่าง ๆ ในพื้นที่มากมาย เพื่อเป็นทางเลือกและตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านที่อยู่ที่พักอาศัย การค้าและการบริการ ด้วยเล็งเห็นถึงศักยภาพความพร้อมของพื้นที่ชุมชนตำบลบางแก้วในประสิทธิผลจากด้านการค้าการลงทุน เป็นต้น

จากการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและของหน่วยงานภาครัฐตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พื้นที่ตำบลบางแก้วทั้ง 16 หมู่บ้าน ต่างก็ได้รับการแก้ไขปัญหาและมีการพัฒนา ให้มีความเจริญเติบโต ทันสมัย และมีระบบคมนาคมที่สะดวกต่อการเดินทางอย่างทั่วถึงกันตามสภาพแต่ละพื้นที่ มีระบบสาธารณสุขที่ดีขึ้น รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ชาวบ้านที่มีทะเบียนบ้านในตำบลบางแก้วทั้งอดีตถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ในการเข้าร่วมไปมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งด้าน

การเมืองและการบริหาร การจัดตั้งรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในส่วนที่ดำเนินการบริหารจัดการด้วยกลุ่มของชาวบ้านเองและการเข้าร่วมทำกิจกรรมกับหน่วยงานภาครัฐ และองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จะได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นอย่างดี แม้ในปัจจุบันตำบลบางแก้วจะเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่เป็นสังคมเมือง แต่คนในชุมชนก็ยังคงมีการรักษาและสืบสาน ขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมไว้ และได้รับการอนุรักษ์และสืบทอดมาถึงปัจจุบัน เช่น ประเพณีตักบาตรพระร้อยวัดหนามแดงในช่วงเดือนตุลาคม (ออกพรรษา) ประเพณีทำบุญกลางบ้าน ประเพณีรับบัวบางพลีในช่วงเดือนตุลาคม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. หน่วยงานภาครัฐ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนมากขึ้นตามสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น มีมาตรการที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือประชาชนในชุมชน ทั้งในด้านข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ด้านวิชาการ งบประมาณ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การบังคับใช้กฎหมาย และด้านการค้า การตลาด เพื่อให้ชุมชนสามารถดำเนินกิจการได้ด้วยตัวของชุมชนเองอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน โดยมีหน่วยงานภาครัฐเป็นผู้คอยสนับสนุนช่วยเหลืออยู่เบื้องหลัง จะทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างถาวร และยังเป็น การลดทรัพยากรและลดการช่วยเหลือด้านงบประมาณแก่ชุมชนได้อีกด้วย

2. นโยบายของผู้บังคับการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเป็นนโยบายที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง มีการบูรณาการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างรวดเร็ว เพื่อลดการสูญเสียโอกาสและทรัพยากรของชุมชน ให้มีความคุ้มค่า เสมอภาค เท่าเทียมกัน

3. ประชาชนในพื้นที่ต้องมีความรู้สึกรับผิดชอบและมีความรับผิดชอบ ที่จะให้ชุมชนมีระบบนิเวศน์ที่ดีร่วมกัน ไม่แสวงหาผลประโยชน์จนทำลายทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่หรือสร้างความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้อื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบด้านการพัฒนาชุมชนกับเขตพื้นที่ชุมชนอื่นที่อยู่ใกล้เคียง หรือที่มีสภาพพื้นที่ คล้ายคลึงกัน

2. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาของพื้นที่ชุมชนอื่น เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

3. ควรทำการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการพัฒนาชุมชน ให้เกิดความยั่งยืนและมีความมั่นคงทั้งทางสังคมและทางเศรษฐกิจ

บรรณานุกรม

- » ดิเรก ฤกษ์ห่วย. (2552). เอกสารการสอนชุดวิชา 91701 สังคมไทยกับการส่งเสริมการเกษตร
หน่วยที่ 1-6 “ทฤษฎีและแนวทางการพัฒนาสังคม” หน่วยที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- » ดุษฎี เมธงกูโร, พระ. (2532). การพัฒนาสังคมในทัศนะของพุทธทาสภิกขุ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- » ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2555). การบริหารการพัฒนา : ความหมาย เนื้อหา แนวทางและปัญหา. พิมพ์ครั้งที่ 13.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- » พัชรินทร์ สิริสุนทร. (2556). แนวคิด ทฤษฎี เทคนิคและการประยุกต์เพื่อการพัฒนาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- » พัทยา สายหู. (2544). กลไกของสังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- » วิชัย รูปขำดี. (2550). ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- » สมพร เทพลีธา. (2535). ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์.
- » สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2546). ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- » สภาวัฒนธรรมอำเภอบางพลี. (2553). เล่าเรื่องเมืองบางพลี เล่มที่ 2. จังหวัดสมุทรปราการ : พงศ์พัฒนการพิมพ์.
- » สถาบันพระปกเกล้า. สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย หมวดที่ 4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ลำดับที่ 2
เรื่องภารกิจหน้าที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. (กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมดาเพรส จำกัด.2547).
- » สมคิด เลิศไพฑูรย์. กฎหมายการปกครองท้องถิ่น. (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. 2547).
- » สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). สรุปสาระสำคัญ : แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่10 (พ.ศ. 2550 - 2554). กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- » สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2549). ระบบการพัฒนาสังคมที่นำไปสู่ความมั่นคง
ของมนุษย์. กรุงเทพฯ : เทพเพ็ญวานิสัย.
- » อภิขญา อยู่ในธรรม. (2558). เอกสารการสอนชุดวิชา 15337 การสื่อสารกับการพัฒนา. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1
หน่วยที่ 1-8 “การสื่อสารกับการพัฒนาสังคม” หน่วยที่ 8 สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.